

Inspectie van het Onderwijs
*Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap*

RAPPORT VAN BEVINDINGEN ONDERZOEK NAAR DE KWALITEITSVERBETERING

CBS De Wieken II, locatie Westfrankelandsestraat

Plaats : Schiedam
BRIN nummer : 09JB|C2
Onderzoeksnummer : 282475
Datum onderzoek : 2 juli 2015
Datum vaststelling : 16 september 2015

INHOUDSOPGAVE

1	INLEIDING	5
2	BEVINDINGEN	7
3	TOEZICHTARRANGEMENT	12

1 INLEIDING

De Inspectie van het Onderwijs heeft op 2 juli 2015 een onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd op CBS De Wieken II, locatie Westfrankelandsestraat. Daarbij is gekeken naar de kwaliteit van het onderwijs en naar naleving van wet- en regelgeving. De aanleiding voor dit onderzoek was het volgende.

Tijdens het kwaliteitsonderzoek dat is uitgevoerd op 14 april 2014 stelde de inspectie tekortkomingen vast in de opbrengsten, en het onderwijsleerproces op CBS De Wieken II, locatie Westfrankelandsestraat. Deze zijn beschreven in het inspectierapport dat is vastgesteld op 11 juni 2014. De kwaliteit van het onderwijs is toen als zwak beoordeeld en de inspectie heeft haar toezicht geïntensiveerd. Om na te gaan of de eerder vastgestelde tekortkomingen zijn opgeheven en de kwaliteit van het onderwijs weer voldoende is, heeft de inspectie nu een afsluitend onderzoek naar de kwaliteitsverbetering uitgevoerd. Conform de uitgangspunten van het programmatisch handhaven onderzoekt de inspectie tevens standaard of wordt voldaan aan bepaalde wettelijke voorschriften.

Toezichthistorie

Op 27 november 2014 heeft de inspectie een voortgangsgesprek gevoerd met de directie van de school. In dit gesprek is geconstateerd dat de school planmatig bezig is om de kwaliteit van haar onderwijs te verbeteren en ze grotendeels heeft voldaan aan de afspraken die in het toezichtsplan zijn vastgelegd.

Onderzoeksopzet

Het onderzoek bestond uit de volgende activiteiten:

- Een controle van de aanwezigheid van de schoolgids en het schoolplan.
- Een toets op de aanwezigheid van informatie over enkele wettelijke verplichte onderdelen in de schoolgids en het schoolplan.
- Een controle op de onderwijstijd die de school heeft gepland.
- Onderzoek en analyse van jaardocumenten en gegevens over de school die bij de inspectie aanwezig zijn.
- Analyse van documenten die betrekking hebben op zelfevaluatie-activiteiten van de school en van andere documenten die de school voorafgaand aan het schoolbezoek heeft toegestuurd.

- Schoolbezoek, waarbij in een aantal groepen de onderwijspraktijk is geobserveerd door het bijwonen van lessen Nederlandse taal en rekenen en wiskunde. Deze lesbezoeken vonden plaats in alle groepen namelijk: 1/2a, 1/2b, 3, 4/5, 6/7 en 7/8.
- Gesprekken met de directie en de intern begeleiders over de kwaliteit van de indicatoren.
- Een gesprek met leraren.
- Een eindgesprek met de directie, intern begeleiders en een vertegenwoordiging van het bestuur, na afloop van het schoolbezoek.

Tijdens het onderzoek beoordeelde de inspectie indicatoren van de volgende aspecten: de opbrengsten, onderwijsleerproces, zorg en begeleiding en kwaliteitszorg.

Toezichtkader

De inspectie heeft zich bij haar onderzoek onder andere gebaseerd op het Toezichtkader po/vo 2012 en de notitie Analyse en waarderingen van opbrengsten primair onderwijs. Beide documenten zijn te vinden op www.onderwijsinspectie.nl.

Opbouw rapport

In hoofdstuk 2 staan de bevindingen uit het onderzoek naar de onderwijskwaliteit en de wettelijke vereisten. Dit wordt gevolgd door een beschouwing waarin het oordeel van de inspectie wordt toegelicht en waar mogelijk de schoolontwikkeling in samenhang wordt beschreven. Hoofdstuk 3 geeft het toezichtarrangement weer.

2 BEVINDINGEN

2.1 Kwaliteits- en nalevingsprofiel

In onderstaande tabellen vermeldt de inspectie welke indicatoren in dit onderzoek zijn betrokken en tot welke bevindingen het onderzoek heeft geleid. De nummering in de tabellen verwijst naar het volledige waarderingskader primair onderwijs 2012. Indicatoren die bij een kwaliteitsonderzoek de doorslag geven of een school (zeer) zwak is, de zogeheten normindicatoren, zijn gemarkeerd met een asterisk. Voor een overzicht van alle normindicatoren zie het Toezichtkader po/vo 2012 op www.onderwijsinspectie.nl. De bevindingen zijn weergegeven in de vorm van een score. De score geeft aan in welke mate de betreffende indicator gerealiseerd is.

Legenda:

1. slecht
2. onvoldoende
3. voldoende
4. goed
5. niet te beoordelen (alleen bij opbrengsten)

Daarnaast heeft de inspectie enkele controles uitgevoerd op bepaalde standaard gecontroleerde wettelijke voorschriften. Of de school wel of niet voldoet aan deze wettelijke vereisten wordt tot uitdrukking gebracht met de score 'ja' of 'nee'.

Opbrengsten		1	2	3	4	5
1.1*	De resultaten van de leerlingen aan het eind van de basisschool liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.2*	De resultaten van de leerlingen voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde tijdens de schoolperiode liggen ten minste op het niveau dat op grond van de kenmerken van de leerlingenpopulatie mag worden verwacht.			•		
1.5	De sociale competenties van de leerlingen liggen op een niveau dat mag worden verwacht.		•			

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.1*	Bij de aangeboden leerinhouden voor Nederlandse taal en rekenen en wiskunde betreft de school alle kerndoelen als te bereiken doelstellingen.			•	

Leerstofaanbod		1	2	3	4
2.2*	De leerinhouden voor Nederlandse taal en voor rekenen en wiskunde worden aan voldoende leerlingen aangeboden tot en met het niveau van leerjaar 8.			•	
2.4*	De school met een substantieel aantal leerlingen met een leerlinggewicht biedt bij Nederlandse taal leerinhouden aan die passen bij de onderwijsbehoeften van leerlingen met een taalachterstand.			•	

Didactisch handelen		1	2	3	4
5.1*	De leraren geven duidelijke uitleg van de leerstof.			•	
5.2*	De leraren realiseren een taakgerichte werksfeer.			•	
5.3*	De leerlingen zijn actief betrokken bij de onderwijsactiviteiten.			•	

Afstemming		1	2	3	4
6.3	De leraren stemmen de verwerkingsopdrachten af op verschillen in ontwikkeling tussen de leerlingen.			•	

Begeleiding		1	2	3	4
7.1*	De school gebruikt een samenhangend systeem van genormeerde instrumenten en procedures voor het volgen van de prestaties en de ontwikkeling van de leerlingen.			•	

Zorg		1	2	3	4
8.3*	De school voert de zorg planmatig uit.			•	

Kwaliteitszorg		1	2	3	4
9.1	De school heeft inzicht in de onderwijsbehoeften van haar leerlingenpopulatie.			•	
9.2	De school evalueert jaarlijks de resultaten van de leerlingen.			•	
9.3	De school evalueert regelmatig het onderwijsleerproces.			•	
9.4	De school werkt planmatig aan verbeteractiviteiten.			•	
9.5	De school borgt de kwaliteit van het onderwijsleerproces.			•	
9.6	De school verantwoordt zich aan belanghebbenden over de gerealiseerde onderwijskwaliteit.			•	

2.2 Beschouwing

Algemeen beeld

De Wieken heeft onder leiding van een daadkrachtige directie gewerkt aan de verbetering van haar onderwijskwaliteit. Het team werkt nu opbrengst- en handelingsgericht waarbij zij alle leerlingen goed in beeld heeft en zoveel mogelijk tegemoet komt aan hun onderwijsbehoeften. Er is ingezet op het werken met methoden en op het pedagogisch klimaat. Daarnaast is ook de zorg voor leerlingen met specifieke behoeften verbeterd. Er zijn nu voldoende opbrengsten en er is sprake van een goede onderwijskwaliteit waarmee de school weer een basisarrangement krijgt. Het team en de directie zijn trots op de ontwikkeling van de school en geven aan dat dit door hun gezamenlijke inzet, visie en verantwoordelijkheid voor de opbrengsten is gerealiseerd. Voor nu is het van belang de vernieuwingen te borgen en de goede resultaten vast te houden.

Eind- en tussenopbrengsten voldoende, sociale vaardigheden nog niet

De eindresultaten zijn als voldoende beoordeeld. In het afgelopen jaar is het de school door gerichte interventies gelukt om de leerlingen uit groep 8 boven de norm behorende bij scholen met een vergelijkbare leerlingenpopulatie te laten scoren. Dit was in de 3 jaren daarvoor niet het geval. De vooruitzichten voor 2016 zijn goed. De resultaten van de leerlingen van groep 7 op de toetsen voor rekenen en wiskunde en begrijpend lezen liggen op de laatste twee meetmomenten boven de ondergrens. Om deze stijgende lijn vast te houden is het van belang dat er ook voor de komende groep 8 weer gerichte interventies worden gerealiseerd.

De tussentijdse resultaten zijn eveneens voldoende en bevestigen de positieve lijn. De inspectie kiest 7 meetmomenten, als er groepen zijn met minder dan 10 leerlingen. Hiervan zijn er 4 voldoende. Het gaat dan om het technisch lezen in groep 4 en rekenen en wiskunde in groep 4, 5 en 6. Technisch lezen in groep 3 en begrijpend lezen in groep 5 en 6 zijn onvoldoende. De verklaring die de school heeft voor de achterblijvende resultaten van het technisch lezen is het ontbreken van een methodische aanpak. Om de achterblijvende resultaten van het technisch lezen te verbeteren, zal de school met ingang van het nieuwe schooljaar een nieuwe methode voor het technisch lezen gaan invoeren in groep 3.

Om de achterblijvende resultaten van begrijpend lezen te verbeteren, gaat de school zich middels een externe training professionaliseren.

De inspectie constateert daarnaast dat de overgang van groep 2 naar groep 3 niet op orde is. De school heeft het niveau waarop de leerlingen moeten

instromen in groep 3 op het gebied van taal en rekenen en wiskunde niet voldoende vastgelegd en daarmee niet precies in beeld wat het ontwikkelingsniveau is en hoe dit voor een vloeiende overgang naar groep 3 kan zorgen. De resultaten voor de sociaal emotionele ontwikkeling worden als onvoldoende beoordeeld. Hierbij wordt gekeken naar de sociale opbrengsten in groep 8. Teveel leerlingen in deze groep beheersen niet in voldoende mate de sociale vaardigheden. De school heeft dit in beeld en ze doet dan ook gerichte interventies door inzet van een methode en door het hanteren en bespreken van duidelijke gedragsregels. Voor het komend jaar overweegt ze om extra individuele ondersteuning te geven aan leerlingen die op dit gebied hulp nodig hebben. De school geeft aan dat in andere groepen de sociale resultaten voldoende zijn.

Onderwijsleerproces ruim voldoende

Zoals in het kwaliteitsonderzoek van vorig jaar al is vastgesteld heeft De Wieken het werken met methoden goed ingevoerd. Vanaf komend jaar wordt ook een methodisch aanbod voor technisch lezen in groep 3 ingevoerd. De school is zich ervan bewust dat ze daarin ook de aansluiting van groep 2 naar groep 3 (weer) onder de loep moet nemen.

Het woordenschatonderwijs is nu in de hele school goed zichtbaar. De inrichting in alle klaslokalen weerspiegelt dat: woordposters, labels, mindmaps en thema tafels zijn zichtbaar en leraren maken gebruik van de specifieke woordenschatdidactiek. Het onderwijs komt dan ook voldoende tegemoet aan de taalbehoeften van de leerlingen. De school kan nog een verbeterslag maken door woordenschat meer systematisch te integreren in de andere vakken en de afspraken daarover na te leven.

Het didactisch handelen van de leraren is als (ruim) voldoende beoordeeld. De uitleg is in alle lessen doelgericht en stimuleert de taakgerichtheid en betrokkenheid van de leerlingen. De inspectie heeft zelfs hele mooie lessen gezien waarbij leerlingen leergierig op het puntje van hun stoel zitten. De school is er dan ook goed in geslaagd om een brede kwaliteitsslag te maken op het didactisch handelen.

In de lesobservaties is daarnaast waargenomen dat de leraren de verwerkingsopdrachten voor alle leerlingen afstemmen op hun onderwijsbehoeften. Ook de talentleerlingen hebben nu opdrachten op eigen niveau en kunnen waar mogelijk al eerder aan het werk gaan.

Zorg en begeleiding nog verder versterkt

Met de komst van twee nieuwe intern begeleiders heeft de school haar zorg en begeleiding nog verder versterkt. In het vorige kwaliteitsonderzoek waren alle indicatoren al als voldoende beoordeeld. Dit voldoende beeld heeft zich

gestabiliseerd. Leraren voelen zich ondersteund door de intern begeleiders en andersom geven de intern begeleiders aan dat de leraren nu door het verbeterde zicht op de opbrengsten gericht met vragen komen over hoe ze leerlingen goed kunnen ondersteunen en begeleiden. Dit heeft geresulteerd in een gedegen zorgsystematiek waarbij alle leerlingen die dat behoeven planmatige zorg krijgen. Daarnaast is ook het onderwijs in de groepen afgestemd op de onderwijsbehoeften van alle leerlingen. De school geeft zelf aan zich nog te willen verbeteren op de inhoud van de verlengde instructie en stagnatie van de ontwikkeling van leerlingen beter te analyseren. De inspectie merkt daarnaast op dat de school het doublure-beleid tegen het licht kan houden. Ze heeft enkele leerlingen opgemerkt die voor een tweede keer in een groep zitten zonder dat daarvoor een duidelijke onderbouwing is te vinden.

Kwaliteitszorg helemaal op orde

De kwaliteitszorg op basisschool De Wieken is nu in zijn geheel op orde. In het vorige onderzoek werd al geconstateerd dat de school grotendeels zicht had op haar kwaliteit maar dat er nog geen werkwijze was om het gehele onderwijsproces te evalueren. Ook de verantwoording over de schoolontwikkeling in relatie tot de bereikte resultaten was nog niet op orde. De directie heeft nu geïnvesteerd in een kwaliteitssysteem waarbij ze alle aspecten van het onderwijs door middel van tevredenheidspeilingen en eigen analyses evalueert. De uitkomsten hiervan komen terug in beleidsvoornemens die in het nieuwe schoolplan zijn beschreven. Ook de verantwoording aan ouders over de schoolontwikkeling is op orde. Het cyclisch model van de kwaliteitszorg is daarmee als voldoende beoordeeld. De aanpak voorziet in het realiseren van draagvlak en instrumenten om de kwaliteit van het onderwijs te evalueren en te borgen en daar waar nodig gericht verbeteractiviteiten in te zetten. Dit alles biedt het team en de directie voldoende houvast om eventueel verlies van kwaliteit in de toekomst op tijd op te sporen en maatregelen te nemen om dat te voorkomen.

3 TOEZICHTARRANGEMENT

Kwaliteit

De Inspectie van het Onderwijs kent aan CBS De Wieken II, locatie Westfrankelandsestraat, het basisarrangement toe. De kwaliteit van het onderwijs is weer voldoende. Dit betekent dat de school niet langer onder intensief toezicht valt.

De inspectie heeft, na de invoering van de wet passend onderwijs, ook gekeken of de school voldoet aan de aangepaste wettelijke voorschriften over de schoolgids, het schoolplan en het ontwikkelingsperspectief. Daarbij constateert de inspectie dat de school hieraan niet voldoet in de schoolgids en in het schoolplan. De inspectie heeft de school verzocht dit te herstellen.